

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНИХ СИЛ
КАФЕДРА ПОЖЕЖНОЇ ТА РЯТУВАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри пожежної та
рятувальної підготовки

(підпис) Павло КОВАЛЬОВ

« 28 » _____ серпня 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Основи пожежно-рятувальної справи»
циклу професійної (обов'язкової) підготовки
за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
галузь знань 26 «Цивільна безпека»
спеціальність - 261 «Пожежна безпека»
за освітньо-професійними програмами
«Пожежна безпека»

Силабус розроблено згідно робочої програми навчальної дисципліни.

Рекомендовано кафедрою пожежної та рятувальної підготовки на:
2019-2020 навчальний рік Протокол від «28» серпня 2019 року № 1

Перезатверджено. Начальник кафедри ПтаРП _____ Павло КОВАЛЬОВ
(підпис)

20__-20__ навчальний рік Протокол від «__» _____ 20__ року № __

Перезатверджено. Начальник кафедри ПтаРП _____ Павло КОВАЛЬОВ
(підпис)

20__-20__ навчальний рік Протокол від «__» _____ 20__ року № __

Перезатверджено. Начальник кафедри ПтаРП _____ Павло КОВАЛЬОВ
(підпис)

20__-20__ навчальний рік Протокол від «__» _____ 20__ року № __

2019 рік

Анотація

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Основи пожежно-рятувальної справи» дозволяють виконувати обов'язки пожежного-рятувальника під час несення служби, під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та гасінні пожеж у відповідності до вимог керівних документів, а також з урахуванням гендерного аспекту та питань гендерної рівності.

Даний курс передбачає формування у майбутнього фахівця чіткі знання і вміння щодо виконання практичної роботи пожежного-рятувальника під час дій за призначенням, з врахуванням:

- вимог нормативно-правових документів щодо організації та діяльності пожежно-рятувальних підрозділів;
- призначення, принципів будови, тактико-технічних характеристик та правил експлуатації пожежно-технічного оснащення та спеціального спорядження;
- правил безпеки праці під час проведення всіх видів робіт.

Відмінною особливістю даного курсу є те, що всі практичні заняття проводяться з використанням матеріально-технічної бази кафедри, що дозволяє максимально приблизити до реальних умов відпрацювання питань, які виносяться на заняття.

1. Інформація про викладача

Загальна інформація	Максимов Андрій Віталійович, викладач кафедри пожежної та рятувальної підготовки факультету оперативно-рятувальних сил,
Контактна інформація	м. Харків, вул. Баварська, 7, кабінет №311г.
E-mail	opizer@nuczu.edu.ua;
Наукові інтереси*	
Професійні здібності*	

* – заповнюється за бажанням НПП.

2. Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Практичні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щочетверга з 15.00 до 16.00 в аудиторії №309 або навчальної башти. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

3. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: фізика.

Постреквізити: охорона праці в галузі, пожежно-рятувальна підготовка, організація служби та підготовки, пожежна тактика, організація аварійно-рятувальних робіт, спеціальне водопостачання, протипожежна та

аварійно-рятувальна техніка.

4. Характеристика навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни: навчання виконанню навчальних вправ з підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та працівників Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України до виконання завдань за призначенням.

Основні завдання вивчення дисципліни: сформувати у майбутнього фахівця чіткі знання і вміння щодо виконання практичної роботи пожежного-рятувальника під час дій за призначенням.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знання:

- призначення, принцип дії, будову, тактико-технічні характеристики та правила експлуатації основних пожежно-рятувальних автомобілів, пожежно-технічного оснащення, обладнання та спорядження;

- призначення, будову, та правила експлуатації захисного одягу;

- вимоги безпеки праці під час виконання усіх видів робіт за призначенням;

- вимоги правил безпеки праці при проведенні навчально-тренувальних занять та інших видів робіт;

- призначення та будову ручних пожежних драбин;

- порядок закріплення рятувальної мотузки за конструкцію;

- порядок спуску рятувальника з висоти;

- порядок проведення оперативного розгортання.

уміння:

- виконувати роботи із немеханізованим пожежним інструментом, ручними пожежними драбинами, рятувальними мотузками, пожежними рукавами;

- вирішувати задачі, виконувати вправи і нормативів виконання навчальних вправ з підготовки осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту;

- забезпечувати безпечні умови праці особового складу, аналізувати роботу з питань безпеки праці і розробляти методи їх покращення.

комунікація:

- зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують та базуються на поняттях, правових нормах, правилах та вимогах пожежної безпеки призначених для протипожежного захисту та гасіння пожежі, в тому числі до фахівців і нефахівців.

автономія та відповідальність:

- прийняття рішень в умовах складних та непередбачуваних обставин, що потребує застосування знань, умінь та навичок спрямованих на запобігання виникненню пожеж, обмеження їх розвитку, убезпечення людей, захист матеріальних цінностей, довкілля від впливу небезпечних чинників

пожежі, а також створення умов для пожежогасіння.

– відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти:

- здатність обґрунтовано обирати та застосовувати засоби гасіння, вогнегасні речовини, системи пожежогасіння, протипожежну техніку, пожежно-технічне та спеціальне оснащення;

- здатність обґрунтовано винаходити рішення щодо дій з гасіння пожеж, рятування та евакуації людей під час пожежі та проведенні інших пожежно-рятувальних робіт;

- здатність до розуміння характеристик аварійно-рятувальної, протипожежної, спеціальної техніки, засобів зв'язку, пожежно-технічного оснащення та застосування їх при гасінні пожеж;

- здатність організувати експлуатацію аварійно-рятувальної, протипожежної, спеціальної техніки, засобів зв'язку, обладнання димовидалення та пожежно-технічного оснащення;

- здатність орієнтуватися в основних методах і системах забезпечення пожежної безпеки, обґрунтовано обирати відомі пристрої, системи та методи захисту технологічних процесів;

- здатність здійснювати керівництво особовим складом караулом частини під час несення внутрішньої та караульної служб;

- здатність контролювати дотримання підлеглими норм та правил з охорони праці, пожежної безпеки та виробничої санітарії;

- здатність здійснювати керівництво особовим складом караулу на всіх етапах дій щодо рятування людей, евакуації матеріальних цінностей з використанням спеціального оснащення та страхувальних засобів;

- здатність складати та використовувати оперативні документи з пожежогасіння;

- здатність організувати та проводити заняття, навчання з особовим складом чергових караулів підрозділу;

- здатність здійснювати державний нагляд у сфері пожежної безпеки за об'єктами будівництва, наданням робіт та послуг протипожежного призначення, сертифікованою продукцією.

- здатність до опанування методик побудови індивідуальних програм забезпечення фахової дієздатності (професійної діяльності), індивідуальних оздоровчо-профілактичних програм контролю власного стану в процесі виконання індивідуальних програм; принципів підбору фізичних вправ, їх компонування та послідовність використання за визначеними цілями.

- здатність проводити оцінку обстановки в осередку аварії з наявністю небезпечних речовин та матеріалів радіаційного, хімічного та біологічного походження; здійснювати інженерне та топографічне забезпечення, використовувати прилади радіаційної та хімічної розвідки, засоби індивідуального та колективного захисту при виконанні

рятувальними підрозділами завдань за призначенням.

Результати навчання:

- Аналізувати стан забезпечення готовності караулу до проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, гасіння пожеж;
- Аналізувати стан та рівень проведення адміністративно-громадського контролю та інструктажів в чергових караулах підрозділу;
- Вести оперативно-службову документацію по службовій підготовці чергових караулів підрозділу;
- Виконувати перевірку стану пожежної безпеки об'єкту будівництва, якості надання ліцензіатами послуг та виконання робіт протипожежного призначення, відповідності продукції протипожежного призначення вимогам державних та міжнародних стандартів;
- Здатність виявляти і усувати причини, що сприяють виникненню та поширенню пожеж на виробництві;
- Здатність застосовувати навички безпечної роботи при використанні пожежно-технічного та спеціального оснащення;
- Володіти принципами організації та методами проведення занять з особовим складом з пожежно-рятувальної та загальної фізичної підготовки;
- Застосовувати одержані рухові навички при організації та проведенні занять із загальної фізичної підготовки, підтримувати загальну і спеціальну працездатність;
- Використовувати техніку, обладнання та спорядження в реальних умовах при проведенні рятувальних робіт;
- Контролювати дотримання вимог безпеки праці під час проведення робіт з рятування та евакуювання людей, оперативного розгортання сил та засобів;
- Прогнозувати масштаби та наслідки радіаційного та хімічного зараження;
- Знати класифікацію дозиметричних приладів, методів та технічних засобів радіаційної, хімічної та біологічної розвідки і дозиметричного контролю, та використовувати їх за призначенням;
- Використовувати засоби захисту від впливу негативних факторів хімічного, біологічного і радіаційного походження в умовах зараження радіоактивними, отруйними та небезпечними хімічними речовинами;
- оцінювати обстановку на пожежі, розраховувати параметри розвитку пожежі та прогнозувати її наслідки. Обирати та передбачати пріоритетність застосування вогнегасних речовин для гасіння пожеж, автоматичних систем пожежогасіння, систем зв'язку та відповідних видів протипожежної техніки; визначити вид пожежно-технічного та спеціального оснащення, основні тактичні прийоми з обмеження розвитку пожежі та її ліквідування, а також заходи безпеки для особового складу, який приймає участь у гасінні пожежі;
- визначати необхідну та достатню кількість аварійно-рятувальної, протипожежної, спеціальної техніки, засобів зв'язку та пожежно-технічного

оснащення, використовуючи можливості їх конструктивних і технічних характеристик.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Денна форма навчання
Рік підготовки	1-2 й
Семестр	2 й
Обсяг кредитів ЄКТС	3
Загальна кількість годин	80 год.
Лекції	0 год.
Практичні, семінарські	30 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	50 год.
Вид підсумкового контролю	диференційний залік
Семестр	3а
Обсяг кредитів ЄКТС	3
Загальна кількість годин	100 год.
Лекції	0 год.
Практичні, семінарські	40 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	60 год.
Вид підсумкового контролю	диференційний залік

5. Календарно-тематичний план викладання дисципліни

Тривалість академічної години в Університеті становить 40 хвилин. Дві академічні години становлять пару академічних годин, що триває 80 хвилин без перерви.

Тиждень навчання	Тема та її зміст	Вид навчальних занять
2 семестр (21 тиждів)		
Модульний контроль № 1		
1	Тема 1. Порядок експлуатації вогнегасників. 1.1. Типи вогнегасників. 1.2. Загальні вимоги до експлуатації вогнегасників. 1.3. Організаційні заходи щодо забезпечення експлуатації вогнегасників. 1.4. Безпека праці	Лк. – 0 год. ПЗ – 2 год. СР – 4 год.
2	Тема 2. Тактичні прийоми застосування переносних вогнегасників. 2.1. Типи вогнегасників.	Лк. – 0 год. ПЗ – 2 год. СР – 4 год.

	<p>2.2. Характеристики рукавів.</p> <p>2.3. Застосування вогнегасників.</p> <p>2.4. Порядок правильності виконання вправи.</p> <p>2.5. Безпека праці.</p>	
3	<p>Тема 3. Робота з рятувальною мотузкою.(Закріплення рятувальної мотузки за конструкцію).</p> <p>3.1. Класифікація.</p> <p>3.2. Конструкція канатів.</p> <p>3.3. Експлуатація канатів.</p> <p>3.4. Порядок правильності виконання вправи.</p> <p>3.5. Пояснення порядку виконання вправи.</p> <p>3.6. Безпека праці.</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 2 год.</p> <p>СР – 4 год.</p>
4	<p>Тема 4. Робота з рятувальною мотузкою.(Змотування рятувальної мотузки в клубок).</p> <p>4.1. Класифікація.</p> <p>4.2. Конструкція канатів.</p> <p>4.3. Експлуатація канатів.</p> <p>4.4. Порядок правильності виконання вправи.</p> <p>4.5. Пояснення порядку виконання вправи.</p> <p>4.6. Безпека праці.</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 4 год.</p> <p>СР – 4 год.</p>
5	<p>Тема 5. Робота з рятувальною мотузкою.(В'язання подвійної рятувальної петлі з одяганням її на потерпілого.)</p> <p>5.1. Класифікація.</p> <p>5.2. Конструкція канатів.</p> <p>5.3. Експлуатація канатів.</p> <p>5.4. Порядок правильності виконання вправи.</p> <p>5.5. Пояснення порядку виконання вправи.</p> <p>5.6. Безпека праці.</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 2 год.</p> <p>СР – 4 год.</p>
6	<p>Тема 6. Робота з рятувальною мотузкою.(Рятування потерпілого за допомогою рятувальної мотузки.)</p> <p>6.1. Класифікація.</p> <p>6.2. Конструкція канатів.</p> <p>6.3. Експлуатація канатів.</p> <p>6.4. Порядок правильності виконання вправи.</p> <p>6.5. Пояснення порядку виконання вправи.</p> <p>6.6. Безпека праці.</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 4 год.</p> <p>СР – 2 год.</p>
7	<p>Тема 7. Робота з рятувальною мотузкою.(Саморятування з 2-го поверху навчальної башти за допомогою рятувальної мотузки.)</p> <p>7.1. Класифікація.</p> <p>7.2. Конструкція канатів.</p> <p>7.3. Експлуатація канатів.</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 4 год.</p> <p>СР – 2 год.</p>

	7.4. Порядок правильності виконання вправи. 7.5. Пояснення порядку виконання вправи. 7.6. Безпека праці.	
8	Тема 8. Оперативне розгортання. (Встановлення пожежно – рятувального автомобіля на пожежний гідрант). 8.1. Табель оперативного розрахунку. 8.2. Розташування ПТО. 8.3. Пояснення порядку виконання вправи. 8.4. Порядок правильності виконання вправи. 8.5. Безпека праці.	Лк. – 0 год. ПЗ – 2 год. СР – 4 год.
9	Тема 9. Оперативне розгортання. (Встановлення пожежно – рятувального автомобіля на пожежне водоймище з приєднанням двох всмоктувальних рукавів та сітки). 9.1. Табель оперативного розрахунку. 9.2. Розташування ПТО. 9.3. Пояснення порядку виконання вправи. 9.4. Порядок правильності виконання вправи. 9.5. Безпека праці.	Лк. – 0 год. ПЗ – 2 год. СР – 4 год.
10	Тема 10. Оперативне розгортання. (Повне розгортання подачею ствола ГПС-600 через робочу лінію на три рукава d=51 мм від автоцистерни). 10.1. Табель оперативного розрахунку. 10.2. Розташування ПТО. 10.3. Пояснення порядку виконання вправи. 10.4. Порядок правильності виконання вправи. 10.5. Безпека праці.	Лк. – 0 год. ПЗ – 2 год. СР – 2 год.
11	Тема 11. Оперативне розгортання. (Повне розгортання подачею переносного лафетного ствола по 2-х магістральних лініях на 3 рукава d=77 кожна з установкою автоцистерни на пожежний гідрант). 11.1. Табель оперативного розрахунку. 11.2. Розташування ПТО. 11.3. Пояснення порядку виконання вправи. 11.4. Порядок правильності виконання вправи. 11.5. Безпека праці.	Лк. – 0 год. ПЗ – 2 год. СР – 2 год.
12	Тема 12. Оперативне розгортання. (Оперативне розгортання з подачею одного ствола "Б" через робочу лінію на три рукава d51 мм від автоцистерни). 12.1. Табель оперативного розрахунку. 12.2. Розташування ПТО. 12.3. Пояснення порядку виконання вправи. 12.4. Порядок правильності виконання вправи.	Лк. – 0 год. ПЗ – 2 год. СР – 4 год.

	12.5. Безпека праці.	
Модульний контроль № 2		
1	<p>Тема 13. Робота з переносними пожежними драбинами (Підйом по підвішуваній драбині у вікно 2-го та завішування драбини у вікно 3-го поверху навчальної башти).</p> <p>13.1. Класифікація. 13.2. Конструкція драбини. 13.3. Пояснення порядку виконання вправи. 13.4. Порядок правильності виконання вправи. 13.5. Безпека праці.</p>	Лк. – 0 год. ПЗ – 4 год. СР – 4 год.
1	<p>Тема 14 Робота з переносними пожежними драбинами.(Перенесення, підвішування та підйом по штурмовій драбині у вікно 2-го поверху навчальної башти та завішування).</p> <p>14.1. Класифікація. 14.2. Конструкція драбини. 14.3. Пояснення порядку виконання вправи. 14.4. Порядок правильності виконання вправи. 14.5. Безпека праці.</p>	Лк. – 0 год. ПЗ – 4 год. СР – 4 год.
1	<p>Тема 15. Робота з переносними пожежними драбинами (Підйом по підвішеній штурмовій драбині у вікно 4-го поверху навчальної башти).</p> <p>15.1. Класифікація. 15.2. Конструкція драбини. 15.3. Пояснення порядку виконання вправи. 15.4. Порядок правильності виконання вправи. 15.5. Безпека праці.</p>	Лк. – 0 год. ПЗ – 4 год. СР – 4 год.
1	<p>Тема 16. Робота з переносними пожежними драбинами.(Перенесення, підвішування та підйом по штурмовій драбині у вікно 4-го поверху навчальної башти).</p> <p>16.1. Класифікація. 16.2. Конструкція драбини. 16.3. Пояснення порядку виконання вправи. 16.4. Порядок правильності виконання вправи. 16.5. Безпека праці.</p>	Лк. – 0 год. ПЗ – 4 год. СР – 4 год.
1	<p>Тема 17. Робота з ручними пожежними драбинами.(Зняття з пожежно-рятувального автомобіля висувну пожежну драбину, підйом з землі).</p> <p>16.1. Класифікація. 16.2. Конструкція драбини. 16.3. Пояснення порядку виконання вправи.</p>	Лк. – 0 год. ПЗ – 4 год. СР – 4 год.

	16.4. Порядок правильності виконання вправи. 16.5. Безпека праці.	
2	Тема 18. Робота з ручними пожежними драбинами. (Перенесення і встановлення висувної драбини у вікно 3-го поверху навчальної башти.) 18.1. Класифікація. 18.2. Конструкція драбини. 18.3. Пояснення порядку виконання вправи. 18.4. Порядок правильності виконання вправи. 18.5. Безпека праці.	Лк. – 0 год. ПЗ – 4 год. СР – 2 год.
2	Тема 19. Робота з ручними пожежними драбинами. (Підйом по встановленій висувній драбині у вікно 3-го поверху навчальної башти). 19.1. Класифікація. 19.2. Конструкція драбини. 19.3. Пояснення порядку виконання вправи. 19.4. Порядок правильності виконання вправи. 19.5. Безпека праці.	Лк. – 0 год. ПЗ – 2 год. СР – 4 год.
2	Тема 20. Робота з ручними пожежними драбинами. (Перенесення, встановлення і підйом по встановленій висувній драбині у вікно 3-го поверху навчальної башти). 20.1. Класифікація. 20.2. Конструкція драбини. 20.3. Пояснення порядку виконання вправи. 20.4. Порядок правильності виконання вправи. 20.5. Безпека праці.	Лк. – 0 год. ПЗ – 4 год. СР – 4 год.
	Тема 21. Подолання 100-метровії смуги з перешкодами. 21.1. Пояснення порядку виконання вправи. 21.2. Порядок правильності виконання вправи. 21.3. Безпека праці.	Лк. – 0 год. ПЗ – 4 год. СР – 4 год.
	Тема 22. Комплексне заняття. (Повне оперативне розгортання відділення від АЦ з установкою на вододжерело та прокладанням рукавної лінії у вікно 3-го поверху навчальної башти, з рятуванням постраждалого та саморятування.) 22.1. Табель оперативного розрахунку 22.2. Розташування ПТО 22.3. Пояснення порядку виконання вправи. 22.4. Порядок правильності виконання вправи. 22.5. Безпека праці.	Лк. – 0 год. ПЗ – 6 год. СР – 0 год.
	Всього	70 годин
	Всього	180 годин

Примітка: Лк. – лекція; ПЗ – практичне заняття; МКР – модульна контрольна робота; СР – самостійна робота.

6. Список рекомендованої літератури

Базова

1. Кодекс цивільного захисту України. Кодекс України, від 02.10.2012 № 5403-VI.
2. Безуглов О.Є., Колонов О.М., Іщук В.М. Первинна підготовка пожежного-рятувальника : Навч. посібник – Х., 2013.
3. Наказ МНС України від 01.07.2009 р. № 444 Про затвердження Настанови з організації професійної підготовки та післядипломної освіти осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту.
4. Наказ МВС України від 26.04.2018 року № 340 Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж.
5. Наказ МНС України від 7.05.2007 року № 312 Про затвердження Правил безпеки праці в органах і підрозділах МНС України.
6. Наказ МВС України від 15.01.2018 року №25 Правила експлуатації та типові норми належності вогнегасників.
7. Постанова КМУ від 03.09 2009 року № 934 норми оснащення вогнегасниками колісних транспортних засобів.
8. Наказ МНС України від 22.04.2003 р. № 119. Про затвердження Класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій.
9. Наказ МВС України № 1470 від 20.11.2015 року про затвердження нормативів виконання навчальних вправ з підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та працівників Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України до виконання завдань за призначенням.
10. Наказ ДСНС України №107 від 01.04.2013 р. Про затвердження Методичних рекомендацій з експлуатації та ремонту пожежних рукавів.

Допоміжна

1. ДСТУ 4366:2004 Одяг пожежника захисний.
2. ДСТУ 3931-99 Рукава пожежні всмоктувальні й напірно-всмоктувальні. Загальні технічні вимоги й методи випробувань.
3. ДСТУ 3810-98 Рукава пожежні напірні. Загальні технічні умови.
4. ДСТУ 3950-2000 Головки з'єднувальні для пожежного обладнання.
5. ДСТУ 2108-92 (ГОСТ 12963-93) Сітки всмоктувальні.
6. ДСТУ 2800-94 (ГОСТ 14279-95) Водозбирач рукавний.
7. ДСТУ 2798-94 (ГОСТ 14286-95) Ключі для пожежної з'єднувальної арматури.
8. ДСТУ 2799-94 (ГОСТ 2071-95) Затискачі для пожежних рукавів.
9. ДСТУ 2109-92 (ГОСТ 7498-93) Гідроелеватор пожежний.

10. ДСТУ 2112-92 (ГОСТ 9923-93) Стволи пожежні ручні.
11. ДСТУ 2802-94 (ГОСТ 9029-95) Стволи пожежні лафетні комбіновані.
12. ДСТУ 2113-92 (ГОСТ 12962-93) Генератори піни середньої кратності.
13. ДСТУ 2107-92 (ГОСТ 11101-93) Стволи повітряно-пінні.
14. ДСТУ 2110-92 (ГОСТ 7183-93) Пінозмішувач.
15. ДСТУ 3906-99 (ГОСТ 8556-72) Драхини пожежні ручні
16. ДСТУ 3734-98(ГОСТ 30612-99) Вогнегасники пересувні.
17. Стрілець В.М. Засоби індивідуального захисту органів дихання. Основи створення та експлуатації / Стрілець В.М. –Х. : АПБУ, 2001. – 118 с. – (Навчальний посібник).
18. Пожежна тактика: Підручник / [П.П. Клюс, В.Г. Палюх, А.С. Пустовой та ін.] – Х.: Основа, 1998. – 526 с.
19. Пожежно-рятувальна підготовка / [Безуглов О.Є., Горпинич І.А., Олійник Д.В. та ін.] – Х. : КП «Міська друкарня», 2011 – 228 с.

7. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Основи пожежно-рятувальної справи» здійснюється за накопичувальною бально-рейтинговою системою, основною метою якої є регулярна й комплексна оцінка результатів навчальної діяльності та сформованості компетентностей.

Оцінювання компетентностей здобувачів здійснюється з використанням трьох шкал:

- перша – національна (традиційна) – 4-бальна (чотирибальна);
- друга – рейтингова шкала оцінювання – ЄКТС;
- третья – накопичувальна шкала – 100-бальна.

Порядок накопичування навчальних балів за 100-бальною шкалою

Вид навчальної роботи		Кількість	Максимальний бал за вид навчальної роботи	Загальна максимальна сума балів
I. Поточний контроль				
Модуль № 1	Лекції*	0	0	0
	Семінари	0	0	0
	Практичні заняття*	12	6	72
	Модульна контрольна робота*	1	28	28
Разом за модуль № 1				100
Модуль № 2	Лекції*	0	0	0
	Семінари	0	0	0
	Практичні заняття*	10	6,5	65
	Модульна контрольна робота*	1	35	35
Разом за модуль № 2				100
Разом за поточний контроль				28

II. Індивідуальна самостійна робота	0
III. Письмовий екзамен	0
Разом за всі види навчальної роботи	100
Разом за модуль № 2	100
Разом за поточний контроль	35
II. Індивідуальна самостійна робота	0
III. Письмовий екзамен	0
Разом за всі види навчальної роботи	100

* – обов'язкові види навчального контролю.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів:

- поточного контролю роботи здобувача впродовж семестру;
- підсумкового контролю успішності.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) за набутими навичками під час вивчення теоретичного матеріалу та виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті за 1 модуль (оцінюється в діапазоні від 0 до 6 балів):

6 бали – Здобувач вищої освіти самостійно називає основні визначення, та описує будову та тактико-технічні характеристики ручних пожежних драбин, стволів, рукавів, мотузок пожежних рятувальних, самостійно виконує практичні вправи без допомоги викладача та порушень безпеки праці.;

4,45 бали – Здобувач вищої освіти вільно називає основні визначення, та описує будову та тактико-технічні характеристики ручних пожежних драбин, стволів, рукавів, мотузок пожежних рятувальних, самостійно виправляє допущені помилки при виконанні практичних вправ без допомоги викладача та порушень безпеки праці.;

4 бали – Здобувач вищої освіти узагальнює основні визначення, та частково описує будову та тактико-технічні характеристики ручних пожежних драбин, стволів, рукавів, мотузок пожежних рятувальних, в цілому самостійно виконує практичні вправи під керівництвом викладача та без порушень безпеки праці.;

3,2 балів – Здобувач вищої освіти відтворює значну частину основних визначень, та частково описує будову та тактико-технічні характеристики ручних пожежних драбин, стволів, рукавів, мотузок пожежних рятувальних, під керівництвом викладача виконує практичні вправи без порушень безпеки праці.;

2,7 балів – Здобувач вищої освіти відтворює частину основних визначень, та частково описує будову та тактико-технічні характеристики ручних пожежних драбин, стволів, рукавів, мотузок пожежних рятувальних, під керівництвом викладача виконує практичні вправи без порушень безпеки праці.;

праці.;

1,5 бали – Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становить незначну частину навчального матеріалу, під керівництвом викладача виконує практичні вправи з порушеннями безпеки праці.;

0 -1 бали - Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, під керівництвом викладача виконує практичні вправи з порушеннями безпеки праці.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється виконанням комплексу тем які були вивчені та відпрацьовані раніше під час проведення останнього практичного заняття в межах окремого залікового модуля.

Перелік питань для виконання модульної контрольної роботи №1

1. Тактичні прийоми застосування вогнегасників.
2. Порошкові вогнегасники, призначення, принцип дії.
3. Вуглекислотні вогнегасник, призначення, принцип приведення в дію.
4. Призначення, будова та принцип дії водяних, водопінних та аерозольних вогнегасників.
5. ВВК-1,4, будова, ТТХ.
6. ВВК-2, будова, ТТХ.
7. ВВК-18, будова, ТТХ.
8. ВВК-56, будова, ТТХ.
9. ВП-2, будова, ТТХ.
10. ВП-5, будова, ТТХ.
11. ВП-50, будова, ТТХ.
12. ВП-100, будова, ТТХ.
13. ВВ-9 призначення, будова, коротка ТТХ.
14. ВВПА-400 призначення, будова, коротка ТТХ.
15. ВВП-100 призначення, будова, коротка ТТХ.
16. САМ-3, будова, особливості застосування.
17. Запірно-пусковий пристрій, призначення, будова.
18. Загальні вимоги до експлуатації вогнегасників.
19. Вимоги до оснащення об'єктів вогнегасниками.
20. Нормативний документ по експлуатації вогнегасників.
21. Мотузки пожежні рятувальні, призначення.
22. Будова мотузок пожежних рятувальних.
23. Перевірка мотузки пожежної рятувальної.
24. Як проводиться спуск по мотузці пожежній рятувальній.
25. Як проводиться випробування мотузки пожежної рятувальної.
26. Нормативний документ де описується експлуатація мотузок пожежних рятувальних.
27. Пожежні рукава, призначення, будова.

28. Види пожежних рукавів в залежності від галузі використання та матеріалу.
 29. Маркування напірних та всмоктувальних пожежних рукавів.
 30. Випробування напірних пожежних рукавів.
 31. Пожежні з'єднувальні головки, призначення, будова, види.
 32. Пожежна всмоктувальна сітка, призначення, будова, ТТХ.
 33. Рукавне розгалуження призначення, будова, ТТХ.
 34. Рукавний водозбирач призначення, будова, ТТХ.
 35. Ключ з'єднувальних головок, рукавний утримувач, бандаж для напірного рукава призначення, ТТХ.
 36. Пожежний гідроелеватор призначення, будова, ТТХ.
 37. Призначення, класифікація та види пожежних стволів.
 38. Призначення, будова, основні ТТХ водяного ствола суцільного струменя РС-50.
 39. Призначення, будова, основні ТТХ водяного пожежного ствола багатоцільового призначення РСК-50.
 40. Лафетні пожежні стволи, призначення, будова, види, основні ТТХ.
 41. Види пожежно-рятувальних автомобілів в залежності від їх призначення. Загальна будова пожежних автоцистерн.
 42. Маркування пожежних автомобілів.
 43. Пожежна колонка, призначення, будова, ТТХ.
 44. Пожежний гідрант, призначення, види, будова, ТТХ.
 45. Схема шиккування особового складу чергового караулу ПРП
 46. Приблизний табель оперативного розрахунку, ПТО, що приймається при заступанні на чергування пожежним № 1, 2.
 47. Приблизний табель оперативного розрахунку, ПТО, що приймається при заступанні на чергування пожежним № 2, 3.
 48. Приблизний табель оперативного розрахунку, ПТО, що приймається при заступанні на чергування пожежним № КВ, 4.
 49. Підготовка до оперативного розгортання з встановленням та без автоцистерни на вододжерело.
 50. Попереднє оперативне розгортання.
 51. Повне оперативне розгортання.
 52. Вимоги безпеки праці під час оперативного розгортання.
- Перелік питань для виконання модульної контрольної роботи №2*
1. Призначення та види переносних пожежних драбин.
 2. Пожежна драбина-палиця призначення, будова, ТТХ.
 3. Штурмова пожежна драбина призначення, будова, ТТХ.
 4. Висувна пожежна драбина призначення, будова, ТТХ.
 5. Випробування пожежної драбини-палиці, штурмової пожежної драбини, висувної пожежної драбини.
 6. Схема шиккування особового складу чергового караулу ПРП
 7. Приблизний табель оперативного розрахунку, ПТО, що приймається при заступанні на чергування пожежним № 1, 2.

8. Приблизний табель оперативного розрахунку, ПТО, що приймається при заступанні на чергування пожежним № 2, 3.
9. Приблизний табель оперативного розрахунку, ПТО, що приймається при заступанні на чергування пожежним № КВ, 4.
10. Повне оперативне розгортання.
11. Вимоги безпеки праці під час оперативного розгортання.
12. Обов'язки пожежного-рятувальника під час гасіння пожежі.
13. Основні обов'язки оперативного розрахунку під час роботи, згідно табеля оперативного розрахунку, КВ, №1.
14. Основні обов'язки оперативного розрахунку під час роботи, згідно табеля оперативного розрахунку, № 1, 2.
15. Основні обов'язки оперативного розрахунку під час роботи, згідно табеля оперативного розрахунку, № 3, 4.
16. Обв'язки пожежного-рятувальника, який входе до складу розвідки.
17. Обв'язки пожежного-рятувальника, у разі рятування людей.
18. Обв'язки пожежного-рятувальника, під час прокладання рукавної лінії.
19. Обв'язки пожежного-рятувальника, під час роботи зі стволом.
20. Мета розвідки, що необхідно встановити піл час розвідки.
21. Безпека праці під час проведення розвідки.
22. Вимоги безпеки праці під час рятування людей та саморятування.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті за 2 модуль (оцінюється в діапазоні від 0 до 6 балів):

- 6 бали – Здобувач вищої освіти самостійно називає основні визначення, та описує будову та тактико-технічні характеристики ручних пожежних драбин, стволів, рукавів, мотузок пожежних рятувальних, самостійно виконує практичні вправи без допомоги викладача та порушень безпеки праці.;
- 4,45 бали – Здобувач вищої освіти вільно називає основні визначення, та описує будову та тактико-технічні характеристики ручних пожежних драбин, стволів, рукавів, мотузок пожежних рятувальних, самостійно виправляє допущені помилки при виконанні практичних вправ без допомоги викладача та порушень безпеки праці.;
- 4 бали – Здобувач вищої освіти узагальнює основні визначення, та частково описує будову та тактико-технічні характеристики ручних пожежних драбин, стволів, рукавів, мотузок пожежних рятувальних, в цілому самостійно виконує практичні вправи під керівництвом викладача та без порушень безпеки праці.;
- 3,2 балів – Здобувач вищої освіти відтворює значну частину основних визначень, та частково описує будову та тактико-технічні характеристики ручних пожежних драбин, стволів, рукавів, мотузок пожежних рятувальних, під керівництвом викладача виконує практичні вправи без порушень безпеки праці.;

2,7 балів – Здобувач вищої освіти відтворює частину основних визначень, та частково описує будову та тактико-технічні характеристики ручних пожежних драбин, стволів, рукавів, мотузок пожежних рятувальних, під керівництвом викладача виконує практичні вправи без порушень безпеки праці.;

1,5 бали – Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становить незначну частину навчального матеріалу, під керівництвом викладача виконує практичні вправи з порушеннями безпеки праці.;

0 -1 бали - Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, під керівництвом викладача виконує практичні вправи з порушеннями безпеки праці.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється виконанням комплексу тем які були вивчені та відпрацьовані раніше під час проведення останнього практичного заняття в межах окремого залікового модуля.

Формою підсумкового контролю є диференційний залік, який виставляється як сума балів за всі види навчальної роботи, а також здачі комплексного заняття, яке включає виконання практичних вправ послідовно одне за одним, яке об'єднується в одну вправу.

Критерії виставлення оцінки за диференційний залік (оцінюється від 0 до 100 балів):

90-100 балів – в повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом;

80-89 бали – достатньо повно володіє навчальним матеріалом;

65-79 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом;

55-64 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом;

50-54 балів – частково володіє навчальним матеріалом;

35-49 балів – не володіє навчальним матеріалом.

Отримані здобувачем бали за накопичувальною 100-бальною шкалою оцінювання знань переводяться у національну шкалу та в рейтингову шкалу ЄКТС згідно з таблицею.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами з навчальної дисципліни

Накопичувальна 100-бальна шкала	Рейтингова шкала ЄКТС	Національна шкала
90-100	A	відмінно
80-89	B	добре
65-79	C	
55-64	D	задовільно
50-54	E	
35-49	FX	незадовільно
1-34	F	

9. Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).

3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.

4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

Розробник:

Викладач кафедри

пожежної та рятувальної підготовки

Андрій МАКСИМОВ